

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 034 «Культурологія»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

2024 року, протокол №

Введено в дію з 2024/2025 навчального року
наказом від 2024 р. №

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ Олександр ГОЛОВКО

Харків 2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
Культурологія

Освітню програму розглянуто та схвалено:

1. Науково-методичною радою Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна,
протокол № від 2024 р.

Голова науково-методичної ради,
проректор з науково-педагогічної
роботи _____ Олександр ГОЛОВКО

2. Вченою радою філософського факультету,
протокол № від 2024р.

Голова вченої ради
факультету _____ Іван КАРПЕНКО

3. Науково-методичною комісією філософського факультету,
протокол № від 2024 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету _____ Сергій ГОЛІКОВ

4. Кафедрою теорії культури і філософії науки
протокол № від 2024 р.

Завідувач кафедри _____ Дмитрій ПЕТРЕНКО

ПРЕАМБУЛА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Керівник робочої групи – гарант освітньої програми		
Білик Ярослав Михайлович	Професор кафедри теорії культури і філософії науки	Доктор філософських наук, Професор кафедри теорії культури і філософії науки
Члени робочої групи		
Петренко Дмитрій Володимирович	Завідувач кафедри теорії культури і філософії науки	Доктор філософських наук, доцент кафедри теорії культури і філософії науки
Титар Олена Володимирівна	Професор кафедри теорії культури і філософії науки	Доктор філософських наук, доцент кафедри теорії культури і філософії науки

До проектування освітньої програми долучені:

Представники здобувачів вищої освіти: АРГУНОВ Максим Олександрович, ЧЕКАЛЬ Петро Олексійович

Представники роботодавців:

ІВАНОВА Наталя Валентинівна, директорка Центру сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр» (Харків, Україна)

ВЛАДІМІРОВА Марина Володимирівна, керівник проектів Культурного центру Gorod (Мюнхен, Німеччина)

МАСЛОВА Люсія Вікторівна, директор Художньої галереї імені Генріха Семірадського (Харків, Україна)

При розробці програми враховані вимоги

Освітнього стандарту вищої освіти за спеціальністю 034 «Культурологія» галузі знань 03

«Гуманітарні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (затверджено наказом МОН України № 803 від 16.06.2020)

1. Профіль освітньо-професійної програми магістра «Культурологія»
зі спеціальності 034 «Культурологія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна філософський факультет
Офіційна назва програми	Культурологія / Cultural Studies
Ступінь вищої освіти	Магістр
Кваліфікація, що присвоюється	Магістр культурології
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний 90 кредитів ЄКТС, термін 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності серія НД №2189545 від 18.09.2017 р. виданий Міністерством освіти і науки України, термін дії сертифікату – 01.07. 2027 р.
Передумови	Ступінь бакалавра
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	31.12.2025
Інтернет-адреса постійного розміщення опису програми	http://philosophy.karazin.ua/ua/study/infopak.html
2 – Мета освітньої програми	
Мета програми – всебічна гуманітарно-філософська підготовка магістрів культурологів, викладачів культурологічних дисциплін у зво	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область, галузь знань, спеціальність	03 Гуманітарні науки 034 Культурологія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма. Орієнтує на підготовку до організації та здійснення науково-дослідницької діяльності в галузі культурології, організаційно-навчальної та викладацької діяльності з культурологічних дисциплін в закладах загальної середньої освіти, професійно-технічних навчальних закладах та коледжах, консультативної діяльності з культурних, соціально-культурних, етичних, естетичних, релігійних питань у закладах культури та інших державних та громадських організаціях.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Програма базується на загальновідомих наукових результатах із врахуванням сьогоденного стану культурології, мистецтвознавства, орієнтує на актуальні напрямки культурологічного знання, спрямовані на поглиблене розуміння практичної і теоретичної культурології
Особливості програми	Виробнича практика забезпечує підготовку фахівців у реальному середовищі майбутньої професійної діяльності.

	В навчальному процесі використовуються найновіші науково-практичні досягнення, реалізується системний підхід у формуванні змісту профільно-орієнтованих навчальних дисциплін.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Магістр з культурології може працювати в науково-дослідних, освітніх, освітньо-мистецьких закладах (старший науковий співробітник, викладач вищого навчального закладу), організаціях культури (методист, дослідник, організатор культурних заходів), органах державної влади, аналітично-інформаційних інституціях 1143.4 Вищі посадові особи громадських організацій в соціально-культурній сфері 1299.6 Керівники підрозділів у сфері культури 2310.2 Викладач університетів та вищих навчальних закладів 2452.1 Мистецтвознавці 2451.2 Письменники, редактори та журналісти
Подальше навчання	Можливість продовження навчання за програмою третього циклу вищої освіти (доктор філософії)
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Загальний стиль навчання – проблемно-орієнтований та студентоцентричний. Лекційні курси поєднуються з семінарами, диспуатами та робочими зустрічами. Широко використовується алгоритмізація навчання. Самостійна робота на основі підручників та конспектів, електронних освітніх ресурсів, консультації із викладачами визначаються як особисто-орієнтована педагогічна взаємодія суб'єктів навчання у ЗВО, метою і мірою ефективності якої є формування професійної компетентності майбутніх фахівців.
Оцінювання	Тестування. Опитування, дискусії, презентації, письмові есе, психолого-педагогічні характеристики, самоконтроль та самооцінка, контрольні роботи, звіти про практику, письмові екзамени. Оцінювання досягнень студентів: 4-рівнева (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); 2-рівнева (зараховано/ незараховано); 100-бальна.
6 – Програмні компетентності	

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у певній галузі професійної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог
----------------------------	---

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 2. Здатність спілкуватися іноземною мовою
	ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	ЗК 4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
	ЗК 5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
	ЗК 6. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями
	ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
	ЗК 8. Здатність проведення досліджень та викладання на відповідному рівні
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Усвідомлення взаємозв'язку культурних текстів та контекстів
	ФК 2. Здатність до оцінювання та аналізу інформації у процесі реалізації професійної діяльності.
	ФК 3. Здатність виявляти культурні потреби суспільства та його окремих груп та визначати шляхи їх задоволення, забезпечувати культурні права і свободи людини.
	ФК 4. Усвідомлення соціальної та етичної місії культуролога, а також можливостей та особливостей практичного використання культурологічного знання
	ФК 5. Здатність до ефективної взаємодії з представниками інших професій, а також до залучення до розв'язання проблем культури представників громадськості.
	ФК 6. Здатність критично осмислювати історичні здобутки та новітні досягнення культури;
	ФК 7. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати й моделювати культурний розвиток різних культурних регіонів, художньої та візуальної культури;
	ФК 8. Здатність організувати роботу та здійснювати керівництво закладами культури, а також відповідними структурними підрозділами підприємств і установ, враховуючи економічні, законодавчі й етичні аспекти
	ФК 9. Здатність здійснювати експертизу культурних об'єктів та культурних процесів, їх критичний аналіз із застосуванням сучасних методів культурології

	ФК 10. Здатність використовувати сучасні методи та інструменти культурології, методи аналізу даних та інформаційні технології для проведення наукових досліджень, аналізувати і презентувати результати досліджень, аргументувати висновки
	ФК 11. Здатність розробляти і викладати культурологічні дисципліни в навчальних закладах освіти

7 - Програмні результати навчання

За результатами навчання на спеціальності «Культурологія» випускник має:

ПРН 1.	Розуміти специфіку та особливості реалізації культурних ідей, образів, та смислів, а також критично оцінювати можливості їхньої інтерпретації для розв'язання суспільно-значимих проблем.
ПРН 2.	Аналізувати текстові та візуальні джерела інформації щодо культурних явищ та процесів, верифікувати інформацію у відповідності до професійних задач.

ПРН 3.	Аналізувати культурні права та свободи людини, форми та механізми їхньої ідентифікації, інкультурації, культурної адаптації з врахуванням регіональної специфіки
ПРН 4.	Популяризувати професію культуролога, дотримуючись етичних принципів.
ПРН 5.	Організовувати та підтримувати комунікації з органами влади, науково-дослідними установами, інформаційно-аналітичними службами, засобами масової інформації з питань культури.
ПРН 6.	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних питань, презентації результатів досліджень та проектів.
ПРН 7.	Оцінювати історичні здобутки та новітні досягнення культурології.
ПРН 8.	Приймати ефективні рішення щодо розв'язання складних задач і практичних проблем культурного розвитку суспільства.
ПРН 9.	Організовувати й управляти діяльністю закладів культури та відповідними структурними підрозділами підприємств і установ.
ПРН 10.	Мати навички вироблення та ухвалення рішень з управління закладами та установами культури чи відповідними структурними підрозділами у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах
ПРН 11.	Мати навички організації та керівництва професійним розвитком осіб та груп у галузі культури.
ПРН 12.	Здійснювати експертну оцінку культурних творів, послуг та благ, культурних практик, культурно-мистецьких та дозвіллевих проектів.
ПРН 13.	Збирати, аналізувати та оцінювати емпіричні факти та здійснювати їх інтерпретацію у відповідності до сучасних теоретичних уявлень відповідного напрямку культурології.
ПРН 14.	Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження у сфері культурології, генерувати та перевіряти гіпотези, збирати докази та аргументувати висновки.
ПРН 15.	Розробляти навчально-методичне забезпечення і викладати навчальні дисципліни з культурології у закладах освіти.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	

Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Підготовка фахівців буде здійснюватися на базі випускової кафедри теорії культури і філософії науки, до викладацького складу якої входить 8 докторів наук, та 10 кандидатів наук, що мають відповідну кваліфікацію для викладання курсів освітньої програми. Також до освітнього процесу будуть залучені викладачі інших кафедр університету і визнані експерти.
Специфічні характеристик и матеріально-технічного забезпечення	У навчальному процесі використовуються приміщення за адресою: площа Свободи, 6, а саме: приміщення кафедр, 17 аудиторій (з них 5 потокових), навчально-методичний кабінет, кабінет для проведення лекційних занять та конференцій, кабінет для проведення практикуму з оздоровчих технологій, 4 комп'ютерні класи. Усі комп'ютери мають доступ до мережі INTERNET. Випускаюча кафедра - кафедра теорії культури і філософії науки займає 3 окремих приміщення у корпусі ХНУ (м. Свободи, 6).
Специфічні характеристики	Інформаційне забезпечення здійснюється на базі Центральної наукової бібліотеки (ЦНБ) Харківського національного університету

інформаційного та навчально-методичного забезпечення	імені В.Н. Каразіна, фонд якої складає понад 3 400 000 примірників, у т. ч. наукової літератури – понад 1 760 000, навчальної – біля 1 150 000, художньої – близько 400 000; більше 700 000 видань зарубіжної літератури. Навчально-методичне забезпечення підготовки за освітньо-професійною програмою складається з: програм навчальних дисциплін та програм практик, текстів (презентацій) лекцій, навчально-методичних матеріалів до проведення семінарських, практичних занять, самостійної роботи, завдань поточного та підсумкового контролю, методичних вказівок до виконання контрольних робіт (в т. ч. на електронних носіях). В навчальному процесі в усіх курсах фахової підготовки широко застосовуються мультимедійні засоби навчання. Забезпеченість навчально-методичною літературою дорівнює 100%.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	відповідно до Положення про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна права на академічну мобільність
Міжнародна кредитна мобільність	відповідно до Положення про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна права на академічну мобільність
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено

2.1 Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність за навчальним планом

Навчальна дисципліна / практика	Кількість кредитів	Вид контролю
1	2	3
Обов'язкові компоненти освітньої програми		
ОК 1. Педагогіка вищої школи	3	залік
ОК 2. Інтелектуальна власність	4	залік
ОК 3. Глобальні проблеми сучасності	3	залік
ОК 4. Філософія культури	4	екзамен
ОК 5. Соціологія культури	4	екзамен
ОК 6. Візуальна культура	3	екзамен
ОК 7. Філософія релігії	4	залік
ОК 8. Сучасні соціокультурні дослідження	4	екзамен
ОК 9. Філософія мистецтва	4	залік
ОК 10. Парадигми сучасної культурології	4	екзамен
ОК 11. Методологія академічного культурологічного дослідження	5	залік
ОК 12. Методика викладання культурологічних дисциплін у вищій школі	4	залік
ОК 13. Культура авторства	5	екзамен
ОК 14. Асистентська практика.	9	екзамен
ОК 15. Переддипломна практика	6	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент	66	
Вибіркові компоненти освітньої програми		
ВК 1. Національна ідентичність /Академічне письмо / Філософія освіти	4	екзамен
ВК 2. Українське візуальне мистецтво / Дизайн у сучасних візуальних комунікаціях	4	залік
ВК 3. Екологічна культура / Екологія і етнос	4	залік
ВК 4. Постмодернізм в культурі / Культура метамодерну	4	екзамен
ВК 5. Менеджмент культурної сфери / Менеджмент соціокультурної діяльності	4	залік
ВК 6. Сучасна аудіальна культура / Гендер і сучасне мистецтво	4	екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент	24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	90	

2.2 Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація проводиться у вигляді атестаційного екзамену та захисту кваліфікаційної роботи. Тематика кваліфікаційних робіт та програма атестаційного екзамену відповідає вимогам теоретичної та практичної підготовки студентів з обраного фаху.

Атестаційний екзамен проводиться за фахом «Культурологія» у 3 семестрі, до якого входять такі дисципліни: «Парадигми сучасної культурології», «Сучасні соціокультурні дослідження», «Методологія академічного культурологічного дослідження», «Візуальна культура», «Культура авторства».

Кваліфікаційна робота проходить перевірку на плагіат в системі strikeplagiarism.com.

Атестація завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації магістр культурології.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньої програми
«Культурологія» (другий магістерський рівень)**

	О К 1	О К 2	О К 3	О К 4	О К 5	О К 6	О К 7	О К 8	О К 9	О К 10	О К 11	О К 12	О К 13	О К 14	О К 15	В К 1	В К 2	В К 3	В К 4	В К 5	В К 6
ПРН 1			+	+	+	+	+			+			+			+			+		
ПРН 2				+		+		+	+	+	+				+		+		+		+
ПРН 3		+	+		+			+			+					+		+			
ПРН 4	+											+		+							
ПРН 5		+	+																		+
ПРН 6												+	+	+							
ПРН 7				+		+		+	+		+	+	+			+		+		+	
ПРН 8		+	+		+		+						+			+		+		+	
ПРН 9																					+
ПРН 10			+																		+
ПРН 11	+		+								+	+		+							+
ПРН 12				+	+	+		+	+	+	+				+		+		+		+
ПРН 13						+		+		+	+				+		+				+
ПРН 14						+		+	+		+				+	+			+		
ПРН 15	+											+		+							